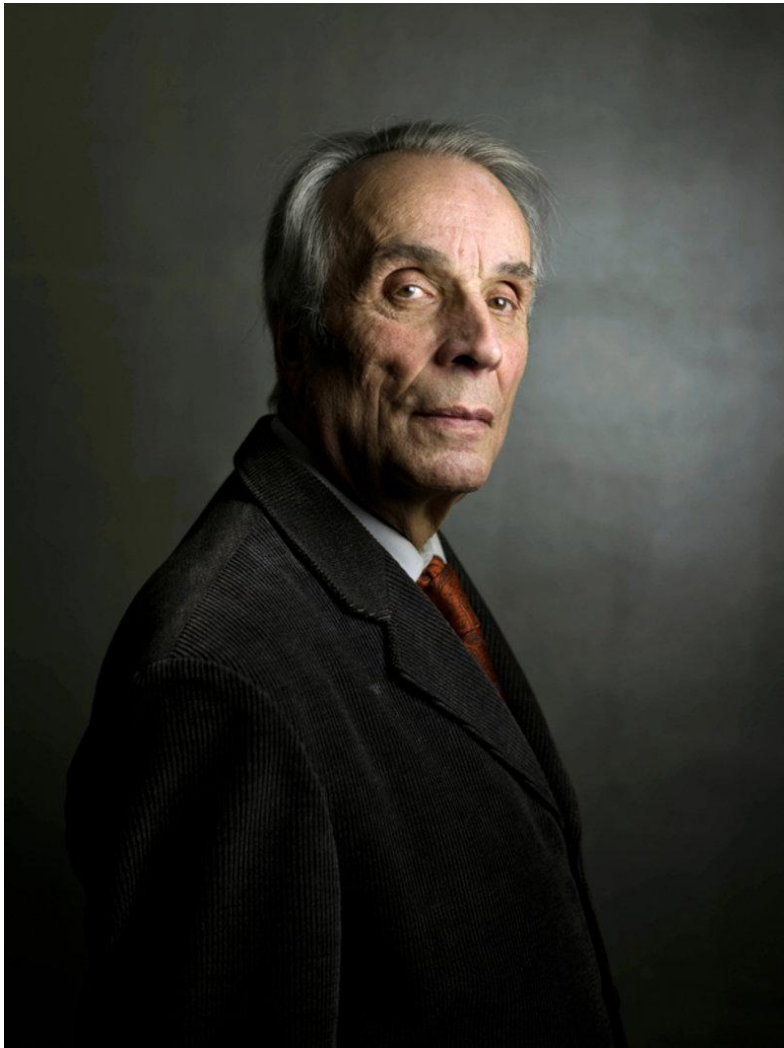

CULTURA BARCELONA - 18 setembre 2019 2.00 h

D'on emergeix la paraula

- Fragmenta publica 'Història del silenci', un assaig del francès Alain Corbin, en què es fa preguntes sobre un mateix

L'assagista francès Alain Corbin arriba en català a través de Fragmenta JEAN-LUC BERTINI.

DAVID CASTILLO - BARCELONA

Alain Corbin (Lonlay-l'Abbaye, 1936) és un historiador francès de gran prestigi i catedràtic emèrit d'història de la Universitat de la Sorbona. Especialitzat en la història

“En el passat, els homes d'Occident assaborien les profunditats del silenci”

social i de les representacions -----
del segle XIX i precursor de la història de les sensibilitats, actualment és l'historiador francès més traduït arreu del món i una de les principals figures de la historiografia en l'àmbit internacional. Habitual de les principals editorials franceses i espanyoles, ara ens arriba en català a través del seu llibre *Història del silenci. Del Renaixement als nostres dies*, amb traducció de Mireia Ibañez.

En el preludi del volum, Corbin explica: “El silenci no és tan sols absència de soroll. Gairebé ho hem oblidat. Els senyals auditius s’han vist deformats, afeblits, dessacralitzats. La por, o fins i tot el pànic, suscitats pel silenci s’han intensificat. En el passat, els homes d’Occident assaborien les profunditats i els matisos del silenci. El consideraven la condició per al recolliment, per a l’escolta d’un mateix, per a la meditació, per a l’oració, per a la fantasia, per a la creació; sobretot, com el lloc interior d’on emergeix la paraula. En detallaven les tàctiques socials. La pintura era per a ells paraula de silenci.”

L’assaig, de 150 pàgines, fa un recorregut per alguns pensadors occidentals que giren la mirada als místics i al pensament clàssic. Corbin ho interpreta dient: “La intimitat dels llocs, la de la cambra i els seus objectes, així com la de la llar, estaven tenyides de silenci. A causa de l’adveniment de l’ànima sensible al segle XVIII, els homes, inspirats pel codi d’allò sublim, apreciaven els mil silencis del desert i sabien escoltar els de la muntanya, la mar, el camp. El silenci era testimoni de la intensitat de la trobada amorosa i semblava que era la condició per a la fusió. Presagiava la durada del sentiment. La vida del malalt, la proximitat de la mort i la presència de la tomba suscitaven una gamma de silencis que, avui dia, ja no són més que residuals.”

Absolutament distorsionats per murs de soroll, aquest assaig fantàstic actua com una *rara avis* que pot viatjar per Joan de la Creu, Rodenbach, Maeterlinck, Flaubert, Proust, Ponge i els il·lustrats fent-nos partícips d’una incitació a ser nosaltres mateixos en la lectura o en la intimitat de la música. No sé què en pensaria, d’una visita al Sónar Nit o als festivals que contaminen acústicament el país: “Marcel Proust va fer recobrir de suro les parets de la seva habitació i va subornar uns treballadors perquè no fessin les obres que havien d’efectuar a l’apartament de sota del seu. Més tard,

Kafka expressa el desig de tenir una habitació d'hotel que li permeti «aïllar-se, callar, gaudir del silenci, escriure de nit.» I és el mateix Corbin el que ens en dona les claus: “L'evocació, en aquest llibre, del silenci passat, de les modalitats de la seva recerca, de les seves textures, de les seves disciplines, de les seves tàctiques, de la seva riquesa i de la força de la seva paraula, pot contribuir a reensenyar a estar en silenci, és a dir, a ser un mateix.”